Geachte leden van de raad, geacht college, geachte toehoorders, hier en online

Mijn naam is Wim Ruessink. Ik ben beiaardier van het carillon in de Jacobstoren. Vanavond luid ik de noodklok.

In 1991 werd een stichting opgericht om geld in te zamelen om een carillon in de toren te kunnen plaatsen. Directe aanleiding was de uitvoering van Die Zauberflöte in de Steengroeve in 1989. “Als we dát als Winterswijk voor elkaar krijgen, dan moet een carillon toch óók lukken!”
Met die positieve vibe werd 350.000 gulden bij elkaar gebracht. De gemeente Winterswijk verleende volop medewerking aan het initiatief, door bijvoorbeeld de klokkenstoel aan te passen, het binnenkomende geld te beheren en een klok te schenken. Burgers, middenstand, bedrijven, fondsen en instellingen leverden een bijdrage. Ook buurgemeenten, zélfs over de grens, doneerden.

De stichting droeg het instrument in 1994 over aan de gemeente, die het in dankbaarheid aanvaardde. Sindsdien neemt de gemeente structureel geld op in de begroting voor het onderhoud en bespeling van het carillon. Het is deze vanzelfsprekende borging of beter gezegd het ter discussie staan ervan, die mij zorgen baart. Een muziekinstrument heeft onderhoud nodig én een bespeler. Nú ben ik dat toevallig, maar als ik morgen onder de tram kom, kan een andere beiaardier die taak hopelijk overnemen.
Inderdaad: beiaardiers zitten niet graag op hun handen, daarom sta ik hier.

Elke woensdagochtend is het carillon live te horen tijdens de warenmarkt. Dan wordt een breed repertoire gespeeld. De aanleiding voor de muziekkeuze komt vaak voort uit de actualiteit. Dat kan het overlijden van een artiest zijn, de seizoenen, het weer, een Duutsen zondag, het songfestival, Sint Nicolaas of de waan van de dag, maar ook verzoeknummers van inwoners.

De voorgestelde verkoop van toren en carillon en wegbezuinigen van haar bespeler is een ernstige aantasting van de levendigheid en aantrekkingskracht van het centrum van Winterswijk.
Toren, carillon en beiaardier zijn onlosmakelijk met het dorp verbonden, ze vormen een basisvoorziening voor Winterswijk. Het trio draagt dagelijks bij aan de aantrekkingskracht van Winterswijk als marktplaats, zowel voor de eigen inwoners als voor de duizenden bezoekers. Zo gaat het al dertig jaar in Winterswijk en al eeuwen in tientallen Nederlandse dorpen en steden. Dat wordt nog onderstreept door de erkenning van de beiaardcultuur als

immaterieel erfgoed van Nederland.

Dit weekend sprak ik Ammar, een Syrische rasmuzikant. We hebben gemeen dat we beiden een traditioneel instrument bespelen. Hij de oer-Syrische saz (een snaarinstrument), ik de oer-Nederlandse beiaard. Toen hij de plannen rond het carillon hoorde, riep hij verontwaardigd uit: “Hoe kan je als gemeente zó de gelukkigheid van mensen afnemen?”
Dát, dames en heren, dát is ten diepste wat cultuur, wat kunst, wat muziek doet: het verbindt, het biedt troost, het spreekt de taal van verwondering en het maakt ons blij!
Die kernwaarden zijn niet te vatten in spreadsheets of cijfers.
Gelukkigheid zit in de harten van mensen.

Samenvattend:
1. Het carillon is een initiatief van, en ontstaan met geld van de Winterswijkers
2. Uit de brede steun die een online-petitie momenteel krijgt (de teller staat na 48 uur op…) blijkt dat wij en onze bezoekers dat carillon willen behouden.
3. De gedachte om toren en carillon te kunnen verkopen is niet realistisch.
4. Een eventueel besluit is onomkeerbaar. Eenmaal gestopt komt het carillon nooit terug. Het is in dit geval letterlijk: rust roest. Klokken en speelmechaniek moeten in beweging blijven. Blijf het als gemeente borgen!
5. Stop met dit onrealistisch plan. Het financieel gewin is beperkt en de impact voor Winterswijk is groot.

Tot slot:
Cultuur loopt dwars door onze maatschappij en is een verbindende factor waardoor Winterswijkers elkaar ontmoeten, samen leren en creëren. Ieder op zijn of haar eigen niveau, maar allemaal met evenveel plezier. Cultuur verbindt als geen ander middel.

Gelukkigheid zit in harten van mensen!

Dank voor uw aandacht!